

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ

Warszawa, 20 grudnia 2019 r.

DIH-4.709.34.2019.BP

DECYZJA DIH-IV/26/2019

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1668, z późn. zm.), art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 178), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie od decyzji Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach z 2 października 2019 r. (sygnatura: KH-D-Cz.8361.8.2019/51DEC/19), na podstawie której na ww. przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 40.000 zł (słownie: czterdzieści tysięcy złotych) z tytułu ponownego naruszenia obowiązków wynikających z przepisów o uwidacznianiu cen w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

Pismem z 17 maja 2019 r., na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r. poz. 646, z późn. zm.), zwanej dalej „*Prawem przedsiębiorców*”, Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Katowicach, zwany dalej również „*Śląskim WIIH*”, zawiadomił przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie, zwanego dalej również „*Stroną*”, o zamiarze wszczęcia kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 178), zwanej dalej „*ustawą o informowaniu o cenach*”. Przedmiotowe pismo Strona odebrała 22 maja 2019 r.

W toku kontroli przeprowadzonej w dniu 18 i 24 czerwca 2019 r. przez inspektorów reprezentujących Śląskiego WIIH, w sklepie „Biedronka”, mieszczącym się w Częstochowie przy al. Wyzwolenia 7, należącym do Strony, sprawdzono prawidłowość informowania o cenach wybranych losowo 60 asortymentów produktów znajdujących się w ofercie handlowej, stwierdzając:

- brak uwidocznionych cen w przypadku 5 partii produktów,
- brak uwidocznionych cen jednostkowych w przypadku 16 partii produktów,
- brak uwidocznionych cen i cen jednostkowych w przypadku 1 partii produktów,
- błędne wyliczenie ceny jednostkowej w przypadku 7 pozycji produktów tj. w przypadku 5 pozycji towarów przeliczenia dokonano za kilogram zamiast za sztukę podając tym samym błędnie wartość ceny rynkowej, natomiast w przypadku 2 pozycji błędnie wyliczono wartość towarów,

co stanowiło naruszenie wymagań art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 i 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. poz. 2121), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z 24 czerwca 2019 r. (nr akt kontroli: KH-D-Cz.8361.8.2019).

W okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie przepisów po raz pierwszy, organ ujawnił dziewiętnaście przypadków naruszenia wymagań ustawy o informowaniu o cenach w toku kontroli przeprowadzonych w następujących okresach.

1. 2 - 4 lipca 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach produktów (sprawa KH-D-Cz.8361.16.2018) – decyzją z 5 października 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 25.000,00 zł,
2. 16 lipca 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach produktów (sprawa KH.8361.156.2018) – decyzją z 23 października 2018 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 20.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-III/4/2019 z 18 stycznia 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
3. 6 – 11 września 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KH-D-Cz.8361.64.2018) – decyzją z 2 grudnia 2018 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 30.000 zł,
4. 25 – 27 września 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KH-D-Cz.8361.21.2018) – decyzją z 27 grudnia 2018 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 28.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-1/13/2019 z 18 lutego 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
5. 4 października 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KH.8361.211.2018) – decyzją z 2 stycznia 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 500 zł,
6. 17 października 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KH.8361.220.2018) – decyzją z 2 stycznia 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 25.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-1/15/2019 z 26 lutego 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
7. 18 - 19 października 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KH.8361.221.2018) – decyzją z 14 lutego 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 30.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-1/22/2019 z 15 kwietnia 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,

8. 6 - 7 listopada 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KH.8361.231.2018) – decyzją z 15 lutego 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 21.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-1/24/2019 z 17 kwietnia 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
9. 15 - 16 listopada 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach jednostkowych produktów (sprawa KH.8361.240.2018) – decyzją z 15 lutego 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 20.000 zł,
10. 10 - 11 grudnia 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach produktów (sprawa KH.8361.259.2018) – decyzją z 7 marca 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 36.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-1/29/2019 z 8 maja 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
11. 18 - 20 grudnia 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KŻ-D-Cz.8361.91.2019) – decyzją z 19 kwietnia 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 40.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-1/40/2019 z 11 czerwca 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
12. 4 - 8 stycznia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KŻ-D-Cz.8361.1.2019) – decyzją z 24 kwietnia 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 40.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-1/43/2019 z 12 czerwca 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
13. 22 stycznia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach produktów (sprawa KH.8361.12.2019) – decyzją z 25 kwietnia 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 10.000 zł.
14. 23 - 24 stycznia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KH.8361.13.2019) – decyzją z 26 kwietnia 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 18.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-III/27/2019 z 5 sierpnia 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
15. 24 stycznia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KH.8361.14.2019) – decyzją z 29 kwietnia 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 11.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-4/22/2019 z 16 lipca 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
16. 2 - 8 kwietnia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KŻ-D-B.8361.15.2019) – decyzją z 9 lipca 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 40.000 zł,
17. 31 maja 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach jednostkowych produktów (sprawa KH.8361.105.2019) – decyzją z 2 września 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 3.000 zł,
18. 4 czerwca 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych oraz błędne wyliczenie cen jednostkowych (sprawa KH.8361.108.2019) – decyzją z 20 września 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 25.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV/15/2019 z 20 listopada 2019 r., zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,

19. 4 czerwca 2019 r. - stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych (sprawa KŻ-D-Cz.8361.27.2019) – decyzją z 23 września 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 32.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV/20/2019 z 9 grudnia 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 6 września 2019 r., Śląski WIIH poinformował przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia na tego przedsiębiorcę, na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, kary pieniężnej z tytułu kolejnego – dwudziestego – naruszenia przepisów o uwidacznianiu cen w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy. W piśmie tym, stosownie do wymogów art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.), zwanej dalej „kpa”, Strona została pouczona również o przysługującym jej prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dni.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z 2 października 2019 r. (sygnatura: KŻ-D-Cz.8361.8.2019/51DEC/19), Śląski WIIH nałożył na w/w przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 40.000 zł (słownie: czterdzieści tysięcy złotych), na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu dwudziestego naruszenia obowiązku uwidaczniania cen i cen jednostkowych towarów w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy. Decyzja została odebrana w dniu 7 października 2019 r.

Pismem z 9 października 2019 r. (data stempla 9 października 2019 r.), Strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od w/w decyzji. Skarżonej decyzji Strona zarzuciła naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

- 1) art. 77 kpa poprzez nieustalenie istotnych okoliczności mających znaczenie przy wysokości wymierzonej przez Organ I instancji kary pieniężnej;
- 2) art. 81 kpa poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów, ustalając, że skarżąca dokonał istotnego naruszenia obowiązków przedsiębiorcy wynikających z ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług;
- 3) art. 6 ustawy o informowaniu o cenach i usług poprzez wymierzenie przez organ I instancji rażąco niewspółmiernie wysokiej kary pieniężnej;
- 4) art. 6 ust. 2 w zw. z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług poprzez przyjęcie, że niewykonanie przez Stronę obowiązków, o których mowa w art. 4 wskazanej ustawy uzasadnia nałożenie na JMP kary blisko najwyższej wysokości przewidzianej przez w/w ustawę tj. w wysokości 40.000 złotych;

Strona wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia, ewentualnie wymierzenie kary w dolnej granicy ustawowego zagrożenia.

Pismem z 28 października 2019 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu,

o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości,
- 2) kilogram lub tonę – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy,
- 3) metr lub metr kwadratowy – dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni,
- 4) sztukę – dla towarów sprzedawanych na sztuki.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach co najmniej trzykrotnie w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 40 000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w należącej do przedsiębiorcy Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie placówce handlowej, stwierdzono nieprawidłowości w informowaniu o cenach i cenach jednostkowych, tj:

- brak uwidocznionych cen w przypadku 5 partii produktów,
- brak uwidocznionych cen jednostkowych w przypadku 16 partii produktów,
- brak uwidocznionych cen i cen jednostkowych w przypadku 1 partii produktów
- błędne wyliczenie ceny jednostkowej w przypadku 7 pozycji produktów

spośród 60 poddanych ocenie, co było, jak stwierdził Śląski WIIH, dwudziestym w okresie 12 miesięcy naruszeniem przez stronę obowiązujących przepisów w zakresie uwidaczniania cen.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Śląski WIIH w drodze decyzji, wydanej na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, nałożył karę pieniężną w wysokości 40.000 zł na w/w przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się powyższego naruszenia.

Strona zarzuca naruszenie przepisów postępowania tj. art. 7 oraz art. 81 kpa poprzez nierozważenie w sposób wszechstronny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i pominięcie tych okoliczności, które mają znaczenie przy stosowaniu kryteriów wskazanych w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach. Wg. Strony organ nie wyjaśnił w pełnym zakresie, w jaki sposób została zakończona sprawa wszystkich postępowań oraz naruszeń, których Strona miała dopuścić się wcześniej. Strona wskazuje przy tym na postępowania oznaczone sygnaturami KH.8361.105.2019, KH.8361.108.2019 oraz KŻ-D-Cz.8361.27.2019.

Odnosząc się do powyższego zarzutu, organ wskazuje, że w toku postępowania oznaczonego sygnaturą DIH-4.709.2019.BP ustalono, że decyzja Śląskiego WIIH z dnia 2 września 2019 r. (sygnatura nr KH.8361.105.2019/39DEC/19) stała się ostateczna z dniem 20 września 2019 r., natomiast kara pieniężna nałożona w/w decyzją została uiszczona w dniu 11 września 2019 r.

W przypadku postępowań oznaczonych sygnaturami KH.8361.108.2019 oraz KŻ-D-Cz.8361.27.2019 należy uznać, że Strona zasadnie podniosła, że organ pierwszej instancji badając przesłankę dotychczasowego postępowania w ramach wymiaru kary, uwzględnił przedmiotowe naruszenie w sytuacji, gdy było ono przedmiotem niezakończonego postępowania odwoławczego. Z drugiej jednak strony, należy mieć na uwadze regulację zawartą w art. 15 kpa, zgodnie z którym postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Dwuinstancyjność postępowania oznacza, że sprawa podlega ponownemu rozpoznaniu i rozstrzygnięciu przez organ odwoławczy, przy czym sprawa powinna być tożsama pod względem przedmiotowym i podmiotowym w obu instancjach. Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy, należy przyznać, że organ pierwszej instancji uwzględnił okoliczność w/w naruszeń uznając, że naruszenia te miały miejsce, mimo, że de facto, postępowania w sprawach tych naruszeń nie zostały jeszcze zakończone. Należy jednak zauważyć, że w toku przedmiotowego postępowania odwoławczego, postępowanie wszczęte wskutek wniesienia odwołania od decyzji Śląskiego WIIH:

- nr KH.8361.108.2019/42DEC/19 z 20 września 2019 r. zostało zakończone decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV-15/2019 z dnia 20 listopada 2019 r.

– nr KŻ-D-Cz.8361.27.2019/48DEC/19 z 23 września 2019 r. zostało zakończone decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV-20/2019 z dnia 9 grudnia 2019 r.

Z powyższego wynika, że organ pierwszej instancji, co prawda naruszył przepisy postępowania błędnie ustalając liczbę dotychczasowych naruszeń w ciągu 12 miesięcy licząc od pierwszego naruszenia, niemniej jednak uchybienie to zostało konwalidowane przez organ drugiej instancji. Z tego też względu, kierując się ekonomią postępowania nie jest zasadnym przekazywanie sprawy do ponownego rozpoznania, ponieważ organ pierwszej instancji musiałby wydać rozstrzygnięcie w oparciu o przesłanki, które zostały już prawidłowo ustalone przez organ odwoławczy. Powyższe potwierdza fakt, że podstawa prawna decyzji art. 6 ust. 2 nie uległa zmianie, a liczba naruszeń na etapie orzekania przez organ odwoławczy jest taka sama jak w decyzji organu pierwszej instancji. Zachowana przy tym została zasada określona w art. 139 kpa. Z tego też względu, podniesiony zarzut należy uznać za bezzasadny.

Strona podnosi również zarzut wymierzenia rażąco niewspółmiernej kary pieniężnej twierdząc, że *„Co do zasady kara w tej wysokości powinna być wymierzana tylko w bardzo poważnych przypadkach,(...) trudno natomiast za taki uznać uchybienia wskazywane w skarżonej decyzji.”* Strona wskazała przy tym, że uchybienia dotyczą zaledwie 29 artykułów na około 5000 produktów znajdujących się w sprzedaży (co stanowi 0,6% produktów sprzedawanych), jak również powołała się na „Wyjaśnienia w sprawie ustalenia wysokości kar pieniężnych za naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług.”

Odnosząc się do przedmiotowego zarzutu, Prezes UOKiK zwraca przede wszystkim uwagę, że nakładając karę pieniężną za naruszenie obowiązku informowania o cenach, organ opiera się na przesłankach wymiaru kary zawartych w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, co wyklucza bezpodstawność i dowolność w wymiarze kary. Wskazać w tym miejscu należy, że zgodnie ze stosowanym pomocniczo art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. UE L 80 z 18.3.1998, s. 27), zwanej dalej *„dyrektywą 98/6/WE”*¹, kary pieniężne za naruszenie obowiązku informowania konsumentów o cenie oferowanych produktów i usług muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające, co również zostało uwzględnione przez organ I instancji.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej bierze się m.in. pod uwagę stopień naruszenia obowiązków. Przy rozpatrywaniu przedmiotowej przesłanki należy odwołać się do art. 4 ust. 1 w/w ustawy, zgodnie z którym, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Cena należy do podstawowych, istotnych elementów zawieranych umów sprzedaży wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji przez konsumentów o zawarciu konkretnej umowy, zaś cena jednostkowa jest z kolei podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania

¹ dyrektywa 98/6/WE została wdrożona do polskiego prawodawstwa przepisami ustawy o informowaniu o cenach

jej z takimi wartościami innych towarów – podobnych pod względem przeznaczenia, ale o odmiennych cechach np. co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, poziomu technicznego itp. W świetle powyższego, brak uwidocznienia cen, pozbawia konsumentów należytej informacji o oferowanych produktach. Z kolei, brak cen jednostkowych, uniemożliwia konsumentom porównanie oferowanych towarów z towarami podobnymi, lecz o innej masie lub objętości, a co za tym idzie, utrudnia konsumentom wybór odpowiedniego dla nich towaru. Nieuwidocznienie tego rodzaju informacji, nawet przy niewielkiej ilości towarów, stanowi znaczny stopień naruszenia. Należy przy tym zauważyć, iż wbrew temu co twierdzi Strona, naruszenie polegające na braku cen stwierdzono w przypadku 29 produktów na 60 produktów zbadanych, a więc 48,33%. Nie ma przy tym znaczenia liczba towarów znajdujących się w sprzedaży, ponieważ towary zbadane są reprezentatywne dla całości towarów oferowanych przez przedsiębiorcę. Wskazuje na to protokół kontroli, zgodnie z którym produkty poddane kontroli zostały wybrane w sposób wyrywkowy. W świetle powyższego, należy więc uznać, że stopień naruszenia jest znaczny.

Kolejną przesłanką wymiaru kary, jest dotychczasowa działalność podmiotu działającego na rynku. Prezes UOKiK wziął pod uwagę, że przedsiębiorca w okresie 12 miesięcy od dnia pierwszej kontroli, włączwszy kontrolę której ustalenia stanowią podstawę do wszczęcia przedmiotowego postępowania, po raz dwudziesty naruszył przepisy o uwidacznianiu cen. Istotnym jest tu również fakt, że kontrole we wszystkich w/w przypadkach poprzedzone były zawiadomieniem o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Strona miała więc możliwość odpowiedniego przygotowania się do kontroli, tym bardziej, że działalność gospodarczą prowadzi od grudnia 2004 roku, a więc należy założyć, że Stronie znany jest obowiązek uwidaczniania cen wynikający obecnie z ustawy o informowaniu o cenach. Tymczasem fakt, iż w okresie 12 miesięcy poprzedzających przedmiotowe naruszenie, stwierdzono dziewiętnaście naruszeń w zakresie informowania o cenach, jednoznacznie wskazuje, że Strona nie przywiązuje należytej wagi do wykonywania obowiązków nałożonych na nią przedmiotową ustawą.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się także wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy. Zgodnie z oświadczeniem Strony z 12 czerwca 2019 r. należy ona do kategorii pozostałych przedsiębiorców, w związku z czym wzięto pod uwagę okoliczność, że udział Strony w obrocie rynkowym jest znaczny.

Strona podniosła również, że kary zbliżające się do maksymalnej wysokości 40 000 zł powinny być wymierzane w bardzo poważnych przypadkach, przed wszystkim w sytuacji braku cen w całym sklepie, na co wskazuje dokument „Wyjaśnienia w sprawie ustalenia wysokości kar pieniężnych za naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług”. Odnosząc się do powyższego argumentu, organ wskazuje, że przedmiotowe „Wyjaśnienia” zostały opublikowane w 13 listopada 2014 r. a więc sześć miesięcy po wejściu w życie ustawy o informowaniu o cenach. Tym samym, nie można automatycznie odnosić „Wytycznych” (nie mających zresztą charakteru wiążącego), do sytuacji przewidzianych w art. 6 ust. 2 w/w ustawy, które w dniu opublikowania w/w dokumentu nie zdążyły jeszcze zaistnieć.

Strona podniosła również, że naruszenie było krótkotrwałe i nie było zamierzone przez Skarżącą. W tej kwestii organ zwraca uwagę, że przesłanką wymierzenia kary administracyjnej jest sam fakt naruszenia obowiązku – nie mają więc w tym wypadku znaczenia kwestie powoływane przez stronę tj. umyślność czynu czy też jego krótkotrwałość. Wręcz przeciwnie, sam fakt naruszenia obowiązku rodzi konieczność wymierzenia przez organ administracyjny sankcji. W przypadku przedmiotowej sprawy, organ pierwszej instancji słusznie uznał, że waga naruszenie nie jest znikoma i naruszenie ma charakter trwały, o czym świadczą wyniki poprzednich kontroli przeprowadzonych w ciągu 12 miesięcy

Zdaniem organu, nie zasługuje również na uwzględnienie argument strony, iż wpływ na znikomość naruszenia ma fakt opatrzenia sprzedawanych towarów kodem kreskowym. Prezes UOKiK stoi na stanowisku, że umożliwienie konsumentom zapoznania się z cenami za pomocą czytnika nie stanowi realizacji obowiązku zamieszczania cen i cen jednostkowych. Regulacja zawarta w art. 4 ust. 1 ww. ustawy ma na celu umożliwienie konsumentowi natychmiastowe uzyskanie informacji o cenie nabywanego towaru. Tymczasem czytnik cen takiej „natychmiastowości” nie zapewnia, co potwierdza również orzecznictwo sądowe (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 05 grudnia 2018 r., sygn. akt VI SA/Wa 634/18)

Prezes UOKiK, stoi również na stanowisku, że w przedmiotowej sprawie nie znajduje zastosowania instytucja odstąpienia od wymierzenia kary. Mianowicie, zgodnie z art. 189f § 1 kpa organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli:

- 1) waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub
- 2) za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Z zebranego materiału wynika, że waga naruszenia nie jest znikoma, ponieważ brak cen jest naruszeniem interesów konsumentów w zakresie ich prawa do informacji. Z kolei ewentualne usunięcie naruszenia prawa nie spełni celów kary, mającej nie tylko funkcję dyscyplinującą – represyjną, ale też i prewencyjną. Organ I instancji słusznie przy tym zauważył, że istotną okolicznością, której nie można pominąć, jest fakt wielokrotnego wystąpienia nieprawidłowości skutkujących podwyższaniem wymiaru kary, co oznacza tylko że funkcja prewencyjna kary nie została spełniona. Należy więc stwierdzić, że, organ pierwszej instancji słusznie uznał, iż nie zachodzą podstawy do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 kpa.

Odnosząc się natomiast do art. 189f § 2 kpa, który wskazuje na możliwość odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej w przypadkach innych niż wymienione w art. 189f § 1, Prezes Urzędu zwraca uwagę, że powtarzające się naruszenia przez przedsiębiorcę przepisów ustawy o informowaniu ocenach nie pozwalają na spełnienie celów, dla których miałyby być

nałożona administracyjna kara pieniężna. Celem tym jest przestrzeganie przez przedsiębiorcę przepisów ustawy o informowaniu o cenach.

Mając powyższe na uwadze, organ odwoławczy, po ponownym przeanalizowaniu zgromadzonego materiału, uznał odwołanie za bezzasadne. W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona stronie kara w wysokości 40.000 zł jest proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen i cen jednostkowych.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.

3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn. zm.), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. poz. 2019 poz. 178).

*z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/*

Otrzymują:

1. pełnomocnik Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie,
adres do doręczeń: Centrum Dystrybucyjne, ul. Innowacyjna 6, 41-218 Sosnowiec
2. Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Katowicach
3. a/a